

# Viktighet av felles livsverden for aktivistgrupper- diskursanalyse av Bompengemotstanden på Nord Jæren

Bacheloroppgave Sosiologi, 2024

Sosiologi Bachelor

Universitetet i Stavanger

Institutt for medie- og samfunnsfag (IMS)



## Innhold

1. Innledning
  - Bakgrunn og motivasjon for forskningen
  - Problemstilling og forskningsmål
  - Omfang og begrensninger for studien
2. Teori
  - Gjennomgang av eksisterende litteratur som er relevant for temaet
  - Identifisering av det kunnskapshullet oppgaven forsøker å fylle
  - Teoretisk ramme for studien
3. Metode
  - Beskrivelse av forskningsdesignet
  - Forklaring av metodene for datainnsamling og analyse
  - Beskrivelse av hvordan problemstillingen skal besvares
4. Resultater
  - Presentasjon av funnene fra datanalyse
  - Tolkning av resultatene i forhold til problemstillingen og forskningsmålene
5. Konklusjon
  - Oppsummering av hovedfunnene
  - Implikasjoner for feltet
  - Anbefalinger for videre forskning
6. Referanser
  - Liste over alle kildene som er brukt i avhandlingen
  - Vedlegg Tidslinje

## 1. Innledning

### ● Oppsummering av hovedfunn

Hovedfunnet og konklusjonen i denne oppgaven er at for en grasrot-dreven aktivistgruppering er motstridende livsverdener en vesentlig utfordring. Problemet er at denne utfordringen er lett å ignorere frem til det avskjærer segmenter fra gruppen. Det er ikke et *åpenbart* problem før konsekvensene viser seg tydelig. Utfordringen blir dermed at gruppen må takle problemstillingen uten eksterne påminnelser eller indikatorer, noe som forsterker utfordringen betydelig med mindre denne oppgavens budskap tilgjengeliggjøres for dem.

Etablering av en felles livsverden med relevante prioriteringer er ikke noe man bare *kan velge* *hvorvidt man vil gjøre* etter aktivistgruppens formasjon. Dette er *essensielt* dersom gruppen skal oppnå enighet rundt målsetninger og fremgangsmåte.

### ● Bakgrunn og motivasjon for forskningen

Jeg har valgt å skrive min oppgave rundt den i flere henseende vellykkede sosiale bevegelsen «NOK er NOK» som protester (/te) mot bompengefinansiering av kommunale veiprosjekter, senere utvidet til offentlige kommunale prosjekter. Denne sosiale bevegelsen/ aktivistgruppen har i høy grad vært transparent for innsyn til intern diskurs via medier og gruppens facebook side og er dermed godt dokumentert. Dokumenteringen gjør det lettere å utføre undersøkelser i ettertid, særlig diskursanalyse, ettersom vi nå har en klar kronologi og viten om hva som ble gjort og sagt før og etter en gitt observasjon. Vi kan også gjøre lærde antakelser angående kausale og påvirkende forhold.

### ● Problemstilling og forskningsmål

Subjektet for oppgaven er bompengedebatten i Rogaland. Jeg benytter facebook gruppen “Bomfritt Jæren - NOK ER NOK” som proxy oversiktskart over gruppens interne diskurs.

Jeg vil analysere denne diskursen gjennom Habermas’ diskursteoretiske rammeverk for å analysere årsaker og grunner for gruppens senere oppløsning/ tap av engasjement.

«Kan Bompunge-Motstand-bevegelsens «opløsning» spores tilbake til interne faktorer som var registrerbare ved gruppens formasjon, i så fall- hvilke?» – er forskningsspørsmålet mitt.

- **Omfang og begrensninger for studien**

Dette er en studentoppgave (Bachelor) som følgelig har tilhørende begrensninger ang. antall faktorer, volum på analysert kildemateriell, antall perspektiver, etc. Fokuset for denne oppgaven er å undersøke hvorvidt «Bompunge-Motstands-Bevegelsens (heretter omtalt som BMB)» oppsplittelse kan spores tilbake til faktorer som var observerbare ved gruppens formasjon og tidlige aktivitet. Den første åpenbare begrensningen for denne studien blir dermed skala (antall faktorer inkludert, arbeidskraft mobilisert og råstoff (kildestoff) inspisert). Her kan man argumentere for Ockham's høvel, men merk at oppgavens skala helt klart begrenser, hovedsakelig gjennom arbeidstimer dedikert til arbeidet.

En annen åpenbar begrensning ved denne studien er det teoretiske rammeverket. Rammeverk vil alltid inkludere noe og ekskludere det meste. Ved valg av et passende rammeverk kan vi likevel hevde at relevante observasjoner muliggjøres.

## 2. Teori

- **Gjennomgang av eksisterende litteratur som er relevant for temaet**

“Hvor alternativt media er teknologisk og intellektuelt designet for å opprettholde interesse for spesifikke sosiale og politiske utfordringer og å skape fellesskap rundt slike tema, er sosiale medier bare fokusert på å sammenkoble brukere for et øyeblikk.” (Poell & van Dijck, 2015, s.534). Her fremheves bl.a. et av aspektene ved moderne “sosiale” -medier; inpermanens. Jeg drar denne observasjonens vekt lengre; til å bety at om en S- bevegelse skal oppnå noe (utover å gro), må handling tas *nå*; slik kapital egner seg ikke for lagring på samme måte som tilegnet respekt eller tillit. En sosial bevegelses hovedaspekt kan bedre beskrives som oppbygd “momentum”: arbeidsintensiv å opprettholde, umulig å *lagre* over lengre tidsperioder.

Poell og van Dijcks arbeid, særlig de to studiene «Social Media and Activist Communication» (Poell, Thomas & José van Dijck (2015) og «Understanding Social Media Logic» (Dijck, Poell 2013) er av høy relevanse for temaet og tilbyr et godt utgangspunkt for å fortolke

aktivist- aktivitet på sosiale medier. Sistnevnte forsøker å kartlegge sosiale mediers logikk, eller “spilleregler” (“the norms, strategies, mechanisms, and economies—underpinning its dynamics”). Hvordan disse skiller seg fra tradisjonelle massemediers “logikk” (“Social media logic needs to be distinguished from mass media logic because the two sets of strategies and tactics emerged from different technological and economic lineages.”) og hvordan disse samspiller. Førstnevnte tar i større grad for seg hvordan sosiale mediers fremtog påvirker aktivisme generelt og grasrotaktivisme mer spesifikt.

### Identifisering av det kunnskapshullet som oppgaven er ment å fylle

Jeg vil benytte Habermas’ kommunikasjonsteoretiske syntese til å inispisere(/seksjonere) mitt datamateriale for å danne en bedre forståelse av den avsluttende oppfordringen i «Social Media and Activist Communication» (Poell, Thomas & José van Dijck (2015))

«Aktivistenes utfordring er å profitere fra mulighetene på sosiale medier mens de fortsetter å rette offentlighetens oppmerksomhet mot deres *relevante utfordring* og de grunnleggende problemene som aktivismen angår, og fortsette å skape *felleskap* rundt disse problemene. Skal den nylige gjenoppblussingen av aktivisme frembringe ordentlig politisk skift, er det fortsatt viktig å ikke bare mobilisere, men også å samle politisk kapital (/oppmerksomhet/ viten/etc.) og å ankre denne i bestående, målrettede nettverk, som kan sikre forandring over en fjernere tidshorisont.»

Denne oppgaven er ment som bidrag til forståelse av hvordan nettverk kan bestå **med bevart målsetning**, gjennom analyse og påvisning av hvordan mangel på en etablert felles livsverden er en sosial bevegelses handicap i dette henseende.

### Teoretisk ramme for studien

Bratberg, 2nde op.2022, Tekstanalyse for samfunnsvitere (s.60)

Faircloughs bidrag til denne oppgave blir primært hans stratifisering av “Kritisk diskursanalyse. Denne er benyttet for å betegne arbeidsnivåene mine, Fairclough deler kritisk diskursanalyse inn i 3 grove, men klart adskilte “nivåer”; Tekst (/klartekst, senere kalt sosiale begivenheter), diskursiv praksis (senere kalt sosial praksis) og sosial praksis (endret til sosial struktur). Disse er gjensidig påvirkende og kan til tider overlappe, grensene er til en viss grad

flytende. Rammeverket er likevel nyttig ettersom problemstillingen fordrer inspisering av tidligere diskurs' praksis prediktive evne for fremtidige «sosiale begivenheter». (Fairclough, N. (1992)

Jürgen Habermas' kommunikasjonsteoretiske syntese og dens nøkkelbegreper:

Habermas, J. (1984, 1987, 1991, 1998). Oppsummert av G. C. Aakvaag i Aakvaag, 2008, Moderne Sosiologisk Teori, Kapittel 7

Disse bøkene er noen av Habermas' mest innflytelsesrike verk, de gir en omfattende oversikt over hans kommunikasjonsteori og nøkkelbegrepene som er involvert.

Jürgen Habermas' kommunikasjonsteori er en omfattende teori om kommunikasjon, samfunn og demokrati. Denne teorien er kjent som kommunikativ handlingsteori og inneholder flere nyttige begreper.

Sentrale begreper i Habermas' kommunikasjonsteori inkluderer "systemverden" og "livsverden", hvorav livsverden er det mest relevante for denne oppgaven. Systemverden refererer til det økonomiske og administrative systemet som styrer samfunn, mens livsverdenen refererer til den delen av samfunnet som er preget av hverdagsliv, kultur, og sosiale relasjoner.

Et annet sentralt nøkkelbegrep i Habermas' teori er "kommunikativ handling", som er handlinger som har som formål å oppnå en felles forståelse. Kommunikativ handling forutsetter en gjensidig forpliktelse til å kommunisere og handle i samsvar med en felles forståelse av situasjonen.

Habermas hevder at kommunikativ handling er grunnleggende for å opprettholde en demokratisk samfunnsorden, og at offentligheten spiller en sentral rolle i å muliggjøre kommunikativ handling. Offentligheten refererer til den delen av samfunnet der mennesker kan komme sammen for å diskutere og debattere offentlige anliggender, og bidra til en felles forståelse av slike spørsmål. I denne oppgaven forstås alle handlinger og ytringer innen den offentlige diskursen (i avis eller facebook forum)

En viktig del av Habermas' teori er også den såkalte idealiserte talehandlingssituasjonen, som er en teoretisk situasjon der alle deltakere er likeverdige og alle argumenter kan vurderes ut fra fordeler og ulemper. Denne ideelle situasjonen er en måte å illustrere hva som kreves for å oppnå en felles forståelse og enighet gjennom kommunikativ handling.

## Metode

### Beskrivelse av forskningsdesignet

#### Personvernavklaringen

I denne oppgaven vil det ikke benyttes informasjon av klassifisering over «gul», i utgangspunktet klassifiseres informasjonen under «grønn», ettersom all informasjonen er tilgjengelig på internett, gruppereglene som er tilgjengelige på forumet følges; hvem som helst har tilgang, -reglene brytes ikke av oppgaven. Likevel hevder jeg klassifisering «gul» grunnet at Facebook kommentarene **kan** graves opp og kommentatorene identifiseres ved navn (generelle personopplysninger), gitt at de fortsatt ligger på en åpen Facebook gruppe (åpen for alle forum- silingen er på ingen måte restriktiv, disse er der bare for å skille ut bot-er og lignende, fritt tilgjengelig data)- som de gjorde under oppgaveskrivingtidsperioden. Ettersom jeg hevder å behandle data under «gul» klassifisering etter UIS' klassifiseringsguide([Klassifiseringsguide | Universitetet i Stavanger \(uis.no\)](#)).

Jeg tar utgangspunkt i utvalgte facebook poster fra designerte tidsperioder, tidlig i gruppens utvikling; sommeren 2018 og setter nyåret 2023 som sammenlikningspunkt for analyse. Diskursen her blir undersøkt, jeg vil også undersøke avisartikler fra samme tidsperiode (start mot slutt). Her ligger skaleringsbegrensningen i en bacheloroppgave, med blindsonene assosiert med slike arbeider.

Jeg benytter Habermas' teori om kommunikativ handling for *diskursanalyse*.

Diskursanalyse definisjon: "Diskursanalyse er å analysere skriftlig, muntlig eller tegnet språkbruk, med fokus på hvordan språk brukes til å bygge mening innenfor og på tvers av kontekster. Det innebærer å studere språk i *kontekst av de sosiale og kulturelle praksisene, identitetene og maktforholdene som formet det.*"

Forbehold tas om at gruppens diskursive praksis ikke nødvendigvis har *direkte* styring på deres konkrete sosiale praksis (hvilke handlinger som tas innen konteksten). Det ansees likevel som et nyttig verktøy for å tolke sosiale fenomener; her aktivisme. Analysen benyttes her for å svare på hvor vellykket bevegelsen er etter egne målestokker.

Uttalte målsetninger er den første enheten vi kan måle suksess etter, jeg vil her se på hvilke målsetninger som var til stede i gruppens spede begynnelse.

Det første formålet ved gruppens formasjon og aktivitet var ifølge demonstrantene ved den nye bomstasjonen i Dyrve Vaas vei; å samle motstanden med formålet å bli hørt "Målet med gruppen er å samle oss<-> kanskje kan vi klare å få gjort noe med prisnivået" Sigurd Sjursen (Kydland, 2018). Å opprette samfunnsvid diskurs rundt problemstillingen ble betraktet som første steg mot videre politisk behandling av saken.

Å forlate bominnkreving som finansieringsalternativ var selvsagt gruppens høyeste mål, men; ledelsen/ organisatoren(/e?) av gruppen forsto tidlig at dette var urealistisk og for sent (Kydland, 2018). Dette "målet" var nærmere et "ønske" protestantene kunne samles rundt.

Å redusere tollens betydningsfullt ble fremsatt som et mer realistisk mål å arbeide mot.

Å opprette forhandling eller dialog med beslutningstakerne

Antatt målsetning er å skjerme utsatte (lavinntekts grupper) fra ekstrakostnaden; bomtoll.

- Valg av metode for datainnsamling og analyse forklaring

Valget av diskursanalyse som verktøy fulgte av begrensningene oppgaven sto overfor;

Ressurstilgjengelighet- oppgaven måtte være gjennomførbar av én person

Tidspress- oppgaven måtte utarbeides innenfor en rimelig tidsramme, forskningsdesignet måtte ta høyde for dette, dette var et argument for å undersøke materiell som allerede var tilgjengelig.

Objektivitetsønsket- forskeren ønsket et utenfra og inn perspektiv for å lettere kunne opprettholde oppgavens objektivitet, dermed ble feltundersøkelser uaktuelle.

På tross av ønsket for objektivitet er det ofte en fordel å samle rådata så nær undersøkelsesobjektet som mulig for å sikre relevans. Her benyttes 2 angrepsvinkler; facebook gruppens interne diskurs via facebook innlegg og den offentlige diskursen via avisartikler.

Ang. valg av teoretiker; Habermas' Kommunikasjonsteoretiske syntese er et forsvarbart valg, hans begreper griper hva oppgaven skulle undersøke (si noe om en gruppes fremtidige



utvikling utfra tidligere diskurs-utklipp) på en ypperlig måte. I særdeleshet gjelder dette hans begrep «livsverden» som omfavner opptil flere relevante faktorer (-førteoretiske oppfatninger, verdier, normer, ferdigheter, klassifiseringsskjemaer, m.fl. datapunkt).

- **Beskrivelse av hvordan problemstillingen skal besvares**

Kan Bompunge-Motstand-bevegelsens «oppløsning» spores tilbake til interne faktorer som var registrerbare (merkbare) tidlig i gruppens utvikling, i så fall- hvilke er mest prominente/ identifiserbare?

For å besvare denne problemstillingen gjennomgår vi først en avisartikkel hvor flere av de potensielle faktorene som kan kobles til gruppens tap av momentum påpekes.

#### 4. Data analyse med funn

Denne avisartikkelen ble utgitt i Stavanger Aftenblad 14.02.2023 titulert «Folkets Parti lekker: Nok er nok for 7 av 17 innvalgte». I ingressen får vi vite at «Nå har 7 av 17 innvalgte fått nok, og meldt seg ut av Folkets Parti.» Undertittelen er «Mange har meldt seg ut».

Leseren blir informert om at partiet har falt ut av «posisjon» (samarbeid med flertallspartiene), over halvparten av partiets innvalgte representanter har forlatt partiet og reaksjonene på disse avskjedene er varierende grader av skuffelse. Ingen gikk hardere ut i denne artikkelen enn Frode Myrhol, som anklaget avhopperne for å være opportunister som i hans ord stikker med «halen mellom bena».

Reporteren har også intervjuet flere avhopperne, det kommer frem fra uttalelser at flere mente det var lite enighet om saker utenom bompengesaken innad i partiet. Geir Morten Øvestad hadde dette å si om utviklingen «Det som startet som en folkebevegelse klarte ikke overgangen til å bli et politisk parti. Det manglet en grunnmur, med for eksempel vedtekter. I 2019 var det stor enighet om én sak, men det ble vanskelig å finne en felles plattform. Jeg har inntrykk av at dette er situasjonen fortsatt».

Her har vi noen interessante poeng:



-Frode (fra bevegelsens ledelse) og Geir (som forlot bevegelsen/partiet) har for lite overlapp i sine livsverdener (forventninger, oppfatninger, ansvarsfordeling, etc.) til å kunne oppnå enighet, vi kan trekke konklusjonen at ledelsens livsverden ikke har blitt tilstrekkelig kommunisert nedover/ utover i gruppen. Den prominente talspersonen som fortsatt engasjerer seg i gruppens aktiviteter og gir uttalelser til aviser o.l. på gruppens vegne har en annen forståelse av situasjonen enn avhopperen.

-«Avhopperen» Geir mente gruppens ledelse burde ha sørget for at vedtekter o.l. ble etablert slik at «grunnmuren» ble lagt, «Talspersonen» mente avhopperne bare rømte fra arbeidet assosiert med legge denne «grunnmuren».

Vi kan dermed slå fast at minst én av disse påstandene er sanne:

«Ledelsen» har ikke kommunisert sin livsverden ut i gruppen, gruppen har ikke formulert en basis for felles livsverden eller gruppe-medlemmene har ikke deltatt i forumet (/ne) hvor denne formuleringen og/eller kommunikasjonen har funnet sted, gitt at den har funnet sted.

Sandnesposten 19.07.18

*«En Facebook-gruppe med medlemmer som er mot den kommende bomringen rundt sentrum har på kort tid fått flere tusen medlemmer.»*

*«Tirsdag kveld, midt i fellesferien, samlet noe under hundre medlemmer fra gruppen seg ved bomstasjonen i Dyre Vaas vei»*

Det at gruppen kunne mobilisere oppunder 100 medlemmer til fysisk fremmøte på tross av fellesferien viser tydelig at gruppen tidlig hadde sterk mobiliseringsevne, dette var kort tid etter Facebookgruppens dannelse (04.06.2018). Hvilket faller under det tredje nivået innen diskursanalyse «Sosial praksis (1 Norman Fairclough (1992))». 100 medlemmer er selvsagt ikke et absolutt stort antall, men etter forholdene (/konteksten) kan vi si det er meget imponerende (hvor, når, gruppens fartstid, osv).

Journalisten Frode Olsen merket allerede tidlig juli 2018 i Sandesposten at «Bomnotstanderne» hadde «Stort engasjement». Han bemerket også i sin artikkel i august samme år at «-ringen» (saken) hadde satt «sinn i kok». Her er vi fortsatt er i de tidlige stadiene av bevegelsens utvikling.

*«På få dager kom flere tusen medlemmer til, og det koker i gruppen med engasjerte innlegg. I skrivende stund er hele 6665 personer medlemmer i gruppen, noe som utgjør nær ni prosent av hele byens befolkning.»*

Merk at denne artikkelen ble publisert 22.08.2018 og refererte til den tidligere F-gruppen dedikert eksklusivt til «bom-saken» i Sandnes, senere slått sammen med F-gruppen dedikert til samme sak i Stavanger.

*«Det ble veldig mye snakk om den kommende bomringen i andre facebook- grupper. Det førte til at folk begynte å bli ekskludert fra andre facebook-grupper. Derfor opprettet jeg en egen gruppe hvor bomringen kan debatteres med stor takhøyde, sier Sigurd Sjursen.»*

Dette var altså en sak som allerede hadde bredt og sterkt engasjement. En noenlunde driftig og oppmerksom borger kunne dermed samle disse kreftene uten altfor stor personlig innsats sammenlignet med å skulle skape det samme momentet for 20-30 år siden eller bygge fra ingenting.

Ett av problemene bevegelsen opplevde da gruppen senere dannet politisk parti var at gruppen/bevegelsens homogenitet i motivasjon og målsetninger varierte. Medlemmenes forskjellige prioriteringer ledet dem i ulike retninger, som igjen svekket bevegelsen og dens påvirkningskraft. Vi kan si at dette sammenfaller med forklaringen at dette «momentet» var en forskyvning av prioriteringsvektning i mange gruppemedlemmers/aktivisters livsverdener (verdier, lojaliteter, prioriteringer, etc.). Vi kan dermed også trekke denne forklaringen videre ved å kommentere at «gruppens» desintegrasjon i hvert fall delvis var å finne i at gruppens felles livsverden hvor formasjonsmotivatorene (bommotstand) var høyeste prioritet, ikke var adoptert av alle medlemmene til eksklusjon av konkurrerende mål og prioriteringer.

#### *Slagkraft*

*Han er, som de andre medlemmene i gruppen, lite tilfreds med at sentrum omringes av en bomring fra høsten av. Han tror neppe gruppen klarer hindre bomringen fra å tre i kraft, men utelukker ikke at det vil bli gjort framstøt mot andre endringer.*

*– «Målet med gruppen er å samle oss. Bomringen er noe som blir tredd ned over oss. Ingen av velgerne ønsker dette. Vi får neppe gjort noe med selve bomringen, for den kommer. Men kanskje kan vi klare å få gjort noe med prisnivået, sier han.»*

Her kan det påpekes at grunnlegger ikke har helt urealistiske mål, dette *kan* oppnås. Vi ser her i 2018 (tidlig i bevegelsens utvikling) en ledelse med virkelighetsnære målsetninger. Å redusere bom-tollen var ikke bare et rimelig mål, men også noe lokalpolitikerne hadde mulighet til å påvirke direkte.

*«Han utelukker ikke at det vil bli gjort framstøt for å få arrangert folkemøter hvor innbyggere kan få luftet sin frustrasjon og stilt spørsmålene de måtte ha til folkevalgte og andre relevante personer.»*

Her ser vi gjennomførbare fremdriftsplaner gjort rede for.

– Når vi står samlet har vi større slagkraft og bedre mulighet til å få politikerne til å høre på oss, sier Sjursen.»

Grunnleggeren hadde et bevisst forhold til at det ville styrke saken å pre-etablere skalaen på misnøyen før saken ble tatt opp med politikere. Som nevnt over var man klar over at en ren «seier» var lite sannsynlig. Den forsøkte prosessen var å samle støtte på facebook for å ha forhandlingskapital i dialogen hvor motargumentene kunne presenteres og vurderes. Med andre ord ville han dra den offentlige diskursen i retning av den «idealisererte talehandlings-situasjonen» (Habermas) og dette ville han oppnå ved å spille etter kulturelt aksepterte regler.

Vi finner altså allerede i gruppens etableringsfase at de er samlet og koordinert gjennom kulturelt akseptable og foretrukne kanaler.; facebook (sosiale medier) grupper som koordinerer aktivitet, vekker oppsikt, kommer i nyhetene (NRK nyheter, aviser, etc. Dvs. tradisjonelle massemedier) og redegjør for hvordan gruppens (institusjonens) målsetninger både kan bli og er tenkt oppnådd innenfor kulturens *normer og regler*. Gruppens medlemmer er samlet tilsvarende -via kulturelt og institusjonelt godkjente kanaler. Medlemmene er samlet og deltakelsen er motivert av engasjement for gruppens eksplisitt uttrykte målsetning om å gjøre kjent misnøye med bom-innkrevningen og gjennom dette påvirke saken i retning av svekkelse i form av nedsatt pris eller færre (/flytting) av bommer, selv om intet mindre enn full avvikling regnes som «full suksess».

Vi finner allerede i gruppens begynnelse en gruppe samlet og koordinert via kulturelt akseptable, (samfunnsmessig foretrukne) kanaler. Gruppens innledende vekst kan i stor grad attribueres til sakens pre-eksisterende urealiserte engasjement som kunne samles og konsentreres for å bygge engasjement.

Fra etableringsdagen 2. juni er det verdt å merke seg at de misfornøyde borgerne kunne gå fra å ergre seg hver for seg eller innen egne sosiale sirkler, til å organisere misnøyen og argumentene som støttet opp om denne til et presenterbart narrativ. Denne utviklingen er et eksempel på hva Dijck og Poells utgivelse I 2013<sup>1</sup> hevder; "In social media logic, one-way traffic yielded to two-way traffic between users-" her er det verdt å poengtere at kommunikasjon foregår mellom brukere, mellom programmerere og på tvers av disse gruppene. Hvilket betyr at denne datoen markerer flere transformasjoner: Den første var generell misnøye med den politiske beslutningen om å gjennomføre veiprojektene til tross for manglende finansielle muskler. Diskursen gikk også fra å være eksklusivt enveis (via avis, radio og TV nyheter) til toveis, mellom gruppelemmer, vi fikk dermed en åpen dialog. Gjennom denne dialogen fikk misnøyen utløp. Da kunne den fokuseres, artikuleres og presenteres. Med andre ord var dette dagen *en felles arena for livsverdeners formidling og forhandling* ble introdusert for den generelle samfunnsdiskursen.

Denne gruppen er godt nok motivert og koordinert til å kunne mobilisere «noe under hundre» aktivister til fysisk oppmøte selv under fellesferien. «Andreas Kydland, Sandnesposten 19.07.2018»

Gruppen har et «løst»-lederskap, som var uhøytidelig og med formelt svak autoritet. Dette lederskapet har formulert en aksjonerbar handlingsplan og realistiske, oppnåelige målsetninger.

21. august 2018 (èn måned etter Sandnesposten-artikkelen) publiserte et medlem på gruppens FB vegg. Innlegget gir oss et vindu inn i dette medlemmets livsverden (Habermas) og forteller oss om medlemmets situasjonsforståelse. Medlemmet uttrykker skuffelse over gruppens strenge regel «adherence» og mener dette vil begrense oppmerksomheten gruppen kan vekke- dermed vil gruppens påvirkningsmakt begrenses av å følge motpartens «spilleregler». Her passer tydeligvis gruppens livsverden ikke med medlemmets forventninger (livsverden).

Det uttrykkes en grad av overraskelse- som om å følge loven bryter individets forventning til gruppen.

---

<sup>1</sup> Understanding Social Media Logic (Dijck, Poell 2013)

Medlemmet gir uttrykk for at gruppens objektiv (som i denne oppgaven antas å være «mer debatt» rundt problemstillingen som første steg i retning av en løsning) bedre tjenes gjennom å skape en grad av kaos eller ubehagelig uforutsigbarhet, ut fra den gjennomsyrende tonen/ironien antar vi her at det menes uforutsigbarhet og frykt for gruppens villighet til å bryte regler «når nødvendig», medlemmets livsverden nødvendiggjør altså mer oppsiktsvekkende handling; gruppens avvik fra denne forventningen skuffer.

Innlegget har 21 kommentarer totalt, hvorav 4 er innleggets forfatters.

Av de 17 gjenværende er det:

2 kommentarer som oppfordrer til videre eskalering, uten at spesifikke følelser kan identifiseres- de kan like fullt tolkes til å dele innleggs forfatterens livsverden.

4 kommentarer uttrykker manglende tillit til medborgeres handlekraft og autoritetenes villighet til å ta ansvar for deres beslutninger

2 kommentarer påpeker at aksjonen vil føre til merkbare konsekvenser «på tross av» at man overholder «spillreglene»- her kan vi påpeke uenighet eller uoverensstemmelse mellom disse 2 individene og innleggets forfatter.

1 kommentar fremfører klager på mediens partiskhet og hevder at de ikke fullfører sin rolle, men leter etter smådetaljer for å svekke protestens omdømme: «Ser for meg at politiet tar med seg et par demonstranter, og SA begynner å grave i historien til disse for å lete etter spor av FrP». Her er det tydelig medieskepsis. Forventningen er at media vil forsøke å vri på selektive informasjonsbiter for slik å kunne gi offentligheten et misvisende bilde av situasjonen.

1 kommentar fremfører en advarsel mot at eskalering uten dirigering fort kan innebære risiko: «aggresjon og kaos kan fort utvikle seg til vold, någe eg tror ingen vil ha». Denne kommentatoren kan dermed tolkes til å ha en forskjellig forståelse for gruppens livsverden enn de mer ekstreme kommentatorene. For å være mer presis, denne kommentatoren forventer at gruppen ikke forårsaker villet skade gjennom voldelig atferd.

Vi kan her ut ifra dette ene tidlige innlegget (21. august) forstå at medlemmenes livsverdener ikke var kalibrerte, gnisninger var til stede helt fra begynnelsen av gruppens aktivitet.

- **Tolkning av materialet i forhold til problemstillingen og forskningsmålene**

I og med at faktorer som ble navngitt ang. gruppens svekkelse flere år senere ble navngitt er det grunn til å inspisere dem nærmere. «Geir Morten Øvestad hadde dette å si om utviklingen til SA for en artikkel publisert 14.02.2023 titulert «Folkets Parti lekker: Nok er nok for 7 av 17 innvalgte. «Det som startet som en folkebevegelse klarte ikke overgangen til å bli et politisk parti. Det manglet en grunnmur,» (-) I 2019 var det stor enighet om én sak, men det ble vanskelig å finne en felles plattform. Jeg har inntrykk av at dette er situasjonen fortsatt.»

Her har vi noen interessante poeng:

Myrhol og Geir har for lite overlapp i sine livsverdener (forventninger, oppfatninger, ansvarsfordeling, etc.) til å kunne oppnå enighet. Vi kan stille spørsmål om ledelsens livsverden ikke har blitt tilstrekkelig kommunisert nedover/ utover i gruppen. Den prominente talspersonen som fortsatt engasjerer seg i gruppens aktiviteter og gir uttalelser til aviser o.l. på gruppens vegne har en annen forståelse av situasjonen enn avhopperen (Geir Morten). Øvestad (talspersonen) mente gruppens ledelse burde ha sørget for at vedtekter o.l.- «grunnmuren» ble skrevet, mens Myrhol mente avhopperne bare rømte fra arbeidet assosiert med legge denne «grunnmuren». Vi kan dermed slå fast at én eller flere av disse påstandene er sanne:

«Ledelsen» har ikke kommunisert sin livsverden (nærmere bestemt sine forventninger og fremtidsplaner) ut i gruppen. Gruppen har ikke formulert en felles livsverden, eller gruppe medlemmene har ikke deltatt i forumet (/ -ne) hvor denne felles formuleringen og/eller kommunikasjonen har funnet sted.

Vi har også gruppens uttalte målsetninger å måle opp imot; Nemlig å opprette diskurs rundt temaet og fjerning av bomber som finansieringsalternativ for offentlige prosjekter. Talspersonen Sigurd Sjursen (Kyndland, 2018) mente det var realistiske mål å få tollene redusert og å opprette diskurs rundt temaet og derigjennom opprette dialog med beslutningstakerne (politikere).

Målet om å opprette samfunnsvid diskurs rundt problemstillingen kan vi si ble oppnådd, hundrevis av avisartikler/-nevnelser, flere dagsrevy innslag og kokende kommentarfelt under flere artikler (frem til disse ble stengt av redaksjonen i SA).

## 5. Konklusjon

«Kan Bompeng-Motstand-bevegelsens «opløsning» spores tilbake til interne faktorer som var registrerbare ved gruppens formasjon, i så fall- hvilke?»

BMBs «opløsning» kan forklares og forstås ved hjelp av Habermans' kommunikasjonsteoretiske syntese. Å ha motstående livsverdener innad i en gruppe er svekkende for gruppens handlekraft og kohesivitet. Disse motstridende livsverdenene var observerbare helt tilbake fra gruppens formasjon, men ble ikke håndtert på en tilstrekkelig god måte i løpet av årene gruppens medlemstall bestod.

- **Oppsummering av hovedfunnene**

Hovedfunnet og konklusjonen i denne oppgaven er at for en aktivistgruppering (særlig grasrot-drevne) er motstridende livsverdener en vesentlig utfordring. Problemet er at denne utfordringen er lett å ignorere frem til det avskjærer segmenter fra gruppen. Det er ikke et *åpenbart* problem før konsekvensene viser seg tydelig. Utfordringen blir dermed at gruppen må takle problemstillingen uten eksterne påminnelser eller indikatorer, noe som forsterker utfordringen betydelig med mindre denne oppgavens budskap tilgjengeliggjøres for dem.

Etablering av en felles livsverden med relevante prioriteringer er ikke noe man bare *kan velge* *hvorvidt man vil gjøre* etter aktivistgruppens formasjon. Dette er *essensielt* dersom gruppen skal oppnå enighet rundt målsetninger og fremgangsmåte.

- **Implikasjoner for feltet**

I denne oppgaven er det vist hvordan en felles livsverden er essensiell for en aktivistgruppe, og hvordan avvik kan benyttes til å si noe om hvilke manglende prosesser som kan lede til konflikter som igjen kan lede til svekkelse av gruppen.



- **Anbefalinger for videre forskning**

I hvilken grad sosiale bevegelser er og har vært avhengige av tradisjonell medieoppmerksomhet er et interessant emne til videre forskning. Det kan også være interessant å se hvor sterkt bevegelsens (-gruppens) livsverden blir påvirket av aktuelle mediers livsverden. Hvordan og hvorvidt felles livsverden kan variere med platformen og om dette nødvendigvis fører til segmentering.

## 6. Referanser/litteraturliste

- (Poell, Thomas & José van Dijck, 2015) Social Media and Activist Communication
- Fairclough, N. (1992:73.) *Discourse and social Change*. Polity Press.
- Fairclough, N, (1992). *Analysing discourse. Textual analysis for social research*. Research. Routledge.
- Kydland, A D. (2018 19. juli) *ENGASJERTE: Gjengen som tirsdag kveld samlet seg ved bomstasjonen i Dyre Vaas vei gleder seg ikke nevneverdig til den nye bomringen trer i kraft i oktober.*  
<https://www.sandnesposten.no/nyheter/bomring/bymiljopakken/disse-er-forbannet-pa-bomringen/s/5-105-118067>
- Van Dijck, J & Poell, T (2013). *Understanding Social Media Logic Media and Communication* (Lisboa), 2013-01, Vol.1(1), p.2-14
- Aakvaag, GC (2008) *Moderne Sosiologisk teori*, kap. 7. Abstrakt forlag.: Jürgen Habermas: En kommunikasjonsteoretisk syntese: s. 173-177)
- Habermas, J. (1984). *The theory of communicative action, Vol. 1: Reason and the rationalization of society*. Beacon Press.
- Habermas, J. (1987). *The theory of communicative action, Vol. 2: Lifeworld and system: A critique of functionalist reason*. Beacon Press.
- Habermas, J. (1991). *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*. MIT Press.
- Habermas, J. (1998). *Between facts and norms: Contributions to a discourse theory of law and democracy*. MIT Press.

- Vedlegg

## Tidslinje-

### Sandnesposten

**ENGASJERTE: Gjengen som tirsdag kveld samlet seg ved bomstasjonen i Dyre Vaas vei gleder seg ikke nevneverdig til den nye bomringen trer i kraft i oktober. Foto: Frode Olsen**

**19.07.18 15:16**

Artikkelen er over 4 år gammel

Andreas Dirdal Kydland

En Facebook-gruppe som ble opprettet som protest mot bomringen har på få dager fått flere tusen medlemmer.

For abonnenter

En Facebook-gruppe med medlemmer som er mot den kommende bomringen rundt sentrum har på kort tid fått flere tusen medlemmer.

Tirsdag kveld, midt i fellesferien, samlet noe under hundre medlemmer fra gruppen seg ved bomstasjonen i Dyre Vaas vei for å vise sin motstand mot den nye bomringen som fra og med oktober trer i kraft rundt Sandnes sentrum samt på Forus, Randaberg, Stavanger og Sola.

– Alle veier fører ikke lenger til rom, men til bom, sier én av de mange framfødte.

Stort engasjement

Den nye bomringen har satt sinnene i kok blant mange, og nylig ble det opprettet en Facebook-gruppe som heter «For vi som er imot bomringen i Sandnes».

På få dager kom flere tusen medlemmer til, og det koker i gruppen med engasjerte innlegg. Flere tar også til orde for at det er liten nytte i å luften sin frustrasjon i kommentarfelt på Facebook, og at det bør arrangeres demonstrasjoner og lignende. I skrivende stund er hele 6665 personer medlemmer i gruppen, noe som utgjør nær ni prosent av hele byens befolkning.

Sigurd Sjursen står bak gruppen og er godt fornøyd med at så mange har funnet veien til gruppen.

– Det ble veldig mye snakk om den kommende bomringen i andre Facebook-grupper. Det førte til at folk begynte å bli ekskludert fra andre Facebook-grupper. Derfor opprettet jeg en egen gruppe hvor bomringen kan debatteres med stor takhøyde, sier Sigurd Sjursen.

#### Slagkraft

Han er, som de andre medlemmene i gruppen, lite tilfreds med at sentrum omringes av en bomring fra høsten av. Han tror neppe gruppen klarer hindre bomringen fra å tre i kraft, men utelukker ikke at det vil bli gjort framstøt mot andre endringer.

– Målet med gruppen er å samle oss. Bomringen er noe som blir tredd ned over oss. Ingen av velgerne ønsker dette. Vi får neppe gjort noe med selve bomringen, for den kommer. Men kanskje kan vi klare å få gjort noe med prisnivået, sier han.

Han utelukker ikke at det vil bli gjort framstøt for å få arrangert folkemøter hvor innbyggere kan få luftet sin frustrasjon og stilt spørsmålene de måtte ha til folkevalgte og andre relevante personer.

– Når vi står samlet har vi større slagkraft og bedre mulighet til å få politikerne til å høre på oss, sier Sjursen.

### Facebookgruppens regler

Vi er alle sammen om å skape et vennlig miljø. La oss behandle hverandre med respekt. Sunne diskusjoner er naturlige, men det kreves vennlighet.

Sørg for at alle føler seg trygge. Vi tillater ingen former for mobbing, og nedsettende kommentarer om ting som rase, religion, kultur, seksuell legning, kjønn eller identitet blir ikke tolerert.

Gi mer enn du tar i denne gruppen. Egenpromotering, spam og irrelevante lenker er ikke tillatt.

Kan medføre at innlegg/kommentarer blir slettet, ved gjentatte brudd på reglene kan man bli ekskludert fra gruppen.

Arrangementer som ønskes lagt ut på gruppen Bomfritt Jæren Nok er Nok skal godkjennes av Admin-gruppen før det publiseres eller promotes på Bomfritt Jæren Nok er Nok. Ikke godkjente blir slettet.

Gruppen er politisk uavhengig. Partipolitisk promotering er ikke tillatt i gruppen. f.eks. reklameplakater etc. Lenker til avisartikler osv som omhandler politikk omkring bompenger er tillatt.

21. august 2018 publiserte Anita Lilleland Werner et innlegg på gruppens vegg-

Jeg kan ikke forstå at en protest, altså sperring av bybrua i morgen skal foregå under bestemte og kontrollerte forhold?

Hører at politiet har gitt tillatelse til en halv time og at alt skal være ryddet og i orden innen den tid?

Hva er dette?

Det blir som om andre stenger veien for veiarbeid o.l. - og vekker dermed ingen oppsikt **overhodet?**

Hva er vitsen med det?

En slik protest skal skape kaos som tvinger fram debatten spør du meg..

**Kommentert [WTM1]:** Posteren uttrykker oppgitthet over at "demonstrasjonens" tilbakeholdne opptreden, mener den burde vanskeliggjøre siviles hverdag for å merkes bedre

Her har vi kommentarer fra andre gruppemedlemmer i respons til Anitas innlegg

Sondre Netland

Viss nok folk stiller opp er det kø i flerne timer i flerne bydeler 😊

FacebookForfatter 1

Forfatter

Jo som det ville vært om det var en konsert o.l.

Dette er noe annet syns jeg

FacebookForfatter 1

Forfatter

Jeg ville jo helst sett at politiet fikk et problem fordi vi var for mange til å håndtere i situasjonen. Sånt får effekt.

Svar4 år

Marius Gausel Trones

skjønner, men dette e ein måte å få en "fredelig protest" istedenfor å lage kaos. eg tenkte akkurat d samme som deg, men dette virke best syns eg iallefall om me ska bli tatt som særiøse og ikkje bråkemakere

Svar4 år

Marius Gausel Trones

agresjon og kaos kan fort utvikle seg te vold, någe eg tror ingen vil ha

Svar4 år

FacebookForfatter 1

Forfatter

Haha.. politikerne står og ler av oss, og gnir seg i hendene fornøyde når de ser hvor kuet vi er.

Svar4 år

FacebookForfatter 1

Forfatter

Nei det trenger ikke være aggressivt, men bestemt.. vise at vi mener alvor.. og ikke vil la oss lede...

Akkurat det vi gjør nå ja.

Svar4 år

Henriette Kaasen Østbø

D trengs kun ett ord ord for å beskriva innbyggerene i dette landet: Bæææ 🐑 😊

Svar4 år

Trond Atle Huth

Må vel være bedre å "stenge" inne politikere fra å kjøre ut fra sine private parkeringsplasser på jobb, enn å ramme innbyggerne?

Svar4 år

Trond Øvregård

Inga skildring tilgjengeleg for biletet.

Svar4 år

Javier E Ramirez Ossa

Det var det jeg tenke. Det må være kaos, derfor har jeg også skrevet i forskjellige sider at det hadde vær lurt å stenge e39 i flere timer. Hvis det er mer en 300 biler hva kan politi gjør? Taue alle sammen? Skriver bot? En annen ting som kan gjøre er å ikke betale bompenger lenger, men det må jo alle gjør det.

Svar4 år

André Ellingsen

For en vitts ! Andre land må le seg i hel av oss

Svar4 år

Trond Danielsen

Dette viser bare at ola dunk har ryggrad som gele. Tør ikke sette seg opp mot øvrigheten

Svar4 år

Håvar Kvalbein

Ser for meg at politiet tar med seg et par demonstranter, og SA begynner å grave i historien til disse for å lete etter spor av FrP, i stedet for det de burde gjøre....

Svar4 år Endra

Isabelle Bygdevoll

Jeg vet ikke med dere- men jeg tenker kjøre sakte opp og ned ruta til det lager kaos i hele byen. Håper selvfølgelig ikke jeg kjører alene, men om så, så gjør jeg så. Jeg har fått nok av hele opplegget. Mangel på konsekvens utredning, plasseringen av bommene, ingen tar ansvar i saken nå- det kastes fra lokalt til regionalt til nasjonalt- så om hverandre videre. JEG er skikkelig forbanna. Og hvis bomringene blir en realitet slik planene står i dag- er jeg forbanna fucked og 😞😞 Naivt å prøve gå i mot staten- men hey! Someones got to, når de legger opp et slik et opplegg.

NOK ER NOK! 🤔😞

Svar4 år

Nina Nikita Makedonski

Ungene diskuterer hvem som skal sitte forran og tute 38 ganger mot alle bommene de vil ha bort. Om og om og om igjen. Vi skal lage liv og leven, og når aksjonen er slutt skal vi nok lage enda litt mer kaos 🤔

Isabelle Bygdevoll

Digger det! 🤗🤗😊

Svar4 år

Anita Moen

Oh hvorfor så sent egentlig? Klokken 18.00 er de fleste godt plantet på sofaen 😊 Dermed går dette smertefritt for de fleste; så får en kjøre så sakte og tutte så mye en vil...

Svar4 år

Robert Krondorfer

Eg tenker litt. Om alle parkerer bilen og går sin vei. Sei 300 biler. Nåken blir nødt til å ofre utgift med tauing. Men aldri i livet dei klarer å taue 300 biler innen morgenrusket begynner.

Svar4 år

Cheryl Gobine

Fatter ikke hvorfor politiet må være så drøye - kan folk ikke engang få demonstrere i fred.....nok en gang lurer jeg hvor demokratiprinsippet har tatt veien jeg. Av og til er det som om regjeringa/politiet/politikerne vil vi skal bo i ett diktaturpreget land - alle nikker og er enige.. hva skjedde med våre statsborgerlige rettigheter????

HEV PLAKATENE FOLKENS OG LA OSS STÅ SAMMEN - for endring!

😞😞😞😞

Svar4 år Endra



Torleif Lakke

Tror ikke du trenger bekymre deg for at aksjonen tar kun en halvtime. Ja, politiet har gitt tillatelse til 30 min aksjon, men når tusenvis av demonstranter og biler tar gatene fatt i morgen, så lager det komplette kaoset seg selv 🤔👊

Svar4 år

Cheryl Gobine

Saken er det Torleif - nettopp det du skrev "...politiet har gitt deres tillatelse" (snakk om å påvise makt over andre!) Jeg vet de må være tilstede for å sjekke det med sikkerhet på slike arrangementer o.l. men allikevel. I andre land kjører de rett som det er, hvor lenge det trengs! Alt skal være så kontrollert hele tiden.

mer! Skifte!

|

Johnny Johnsen

24.4.2022

Er noen som får forlite i utbytte 😊

Avisartikkel i Aftenbladet

[https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/Jx5dEb/vil-skru-opp-bompengetakstene-i-ryfast?utm\\_source=kopierlink&utm\\_content=deleknapp&utm\\_campaign=topp](https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/Jx5dEb/vil-skru-opp-bompengetakstene-i-ryfast?utm_source=kopierlink&utm_content=deleknapp&utm_campaign=topp)

## Vil skru opp bompengetakstene i Ryfast

**Elbilandelen i Ryfast vokser raskt og er på 30 prosent. Nå vil Ferde øke takstene.**

**Bominnkrevingen startet 1. februar 2021, hele 13 måneder forsinket. Ferde ønsker å øke takstene. Foto: Jon Ingemundsen**

Journalist

Tor Inge Jøssang

Publisert:

Publisert:

22. april 2022

– Vi har rett før påske sendt søknad til Statens vegvesen om å øke takstene med 6,15 prosent. Dette er i tråd med Stortingets Ryfast-vedtak om at takstene skal justeres i samsvar med prisutviklingen, opplyser kommunikasjonsdirektør Marit Husa i Ferde, det regionale selskapet som finansierer bompengeprojekter.

Prisene på strøm og drivstoff har steget til værs. Dette går utover trafikantene i verdens lengste undersjøiske veitunnel. Nå ønsker Ferde å øke grunntakstene.

I Ryfylketunnelen heves prisen for lette kjøretøy uten autopass fra 140 til 149 kroner. For tunge kjøretøy fra 420 til 446 kroner.

I Hundvågtunnelen skal lette kjøretøy uten autopass opp fra 28 til 30 kroner, mens tunge kjøretøy økes fra 76 til 81 kroner.

Uavhengig av Ferdes prisjustering skal Vegdirektoratet i Statens vegvesen evaluere takstene etter ett år med bompengerelevanter.

– Vegdirektoratet har vurdert takstene og er nå i dialog med Samferdselsdepartementet om videre oppfølging av saken. Vi har ingen tilgjengelig dokumentasjon nå, opplyser Beate Viktoria Ørbeck i Vegvesenet.

Det første året ga 316,2 millioner kroner i bompenginntekter – det vil si om lag 6 millioner kroner mindre enn det Statens vegvesen tidligere har sagt er nødvendig til å dekke nedbetalingen av bompengelånet, som nå er på 6,7 milliarder kroner.

Takstene kan bli justert underveis i innkrevingsperioden, slik at bompenginntektene blir som forutsatt.

Dyrt for storbrukerne

En vanlig personbil med autopass betaler i dag 112 kroner i Ryfylketunnelen. Elbiler får 50 prosent rabatt. For hver elbil som kjører gjennom Ryfylketunnelen taper Ferde 56 kroner. Dette betyr at bompenginntektene er mye lavere enn trafikken skulle tilsi.

I mars ble telleapparatene i Ryfylketunnelen i snitt passert av 5256 kjøretøy per døgn, mens elbilandelen i Ryfast-bommene var 30 prosent.

Både elbilandelen og trafikken i Ryfylketunnelen er langt høyere enn forventet.

Da Statens vegvesen i 2019 foreslo Ryfast-takster ble disse forutsetningene lagt til grunn:

10 prosent nullutslippskjøretøy i Ryfylketunnelen, 20 prosent i Hundvågtunnelen.

Døgnetrafikk på 3200 kjøretøy i Ryfylketunnelen og 15.700 kjøretøy Hundvågtunnelen i snitt per år (årsdøgnetrafikk).

## Andel elbiler

Bompengeprosjekt	Januar	Februar	Mars
Askøypakken	36,6%	36,7%	37,8%
Bypakke Bergen	33,3%	33,5%	35,0%
Bypakken Nord-Jæren	24,4%	24,7%	25,7%
Bømløpakken	27,7%	28,7%	29,0%
E18 Tvedestrand - Arendal	11,6%	12,4%	13,7%
E39 Kristiansand vest - Lyngdal vest	13,7%	13,6%	15,8%
Fv 45 Gjesdal	17,5%	18,0%	19,3%
Førdepakken	12,5%	12,2%	13,5%
Haugalandspakken	16,3%	16,6%	17,1%
Kvammepakken	14,9%	14,9%	17,4%
Nordhordlandspakken	23,4%	23,4%	24,5%
Rv7/Rv13 Hardangerbrua	17,2%	18,1%	19,0%
Rv 13 Ryfast	28,3%	28,9%	30,0%
Samferdselspakke Kristiansand	22,0%	22,4%	23,8%
Vossapakke	16,6%	17,5%	18,4%

## – Må stille opp

Varaordfører i Strand, Bjørn Aril Veland, ber staten ta konsekvensen av at elbilpolitikken virker.

– Staten må stille opp med penger og gi belønning til prosjektene som lider fordi bilistene har blitt miljøvennlige. Hvis ikke dette kompenseres, vil vi sitte igjen med regningen – og skjegget i postkassen, advarer KrF-politikeren.

En person som bor i Stavanger og jobber i Strand, med fossilbil og autopass-avtale, må nå betale cirka 5500 kroner for en måneds pendling gjennom Ryfast.

Den høye pendlerkostnaden bremser utviklingen, mener Strand kommune, som har krevd at bomtakstene reduseres med 25 prosent.

På den annen side finansieres verdens lengste undersjøiske veitunnel av en trafikk som ikke er ønsket i Stavanger-regionen, hvor målet er null vekst i biltrafikken.

Dette viser de foreløpige Ryfast-tallene fra bompengeselskapet i mars:

Totalt 561.940 passeringer i de tre bomstasjonene på Buøy, Hundvåg og Solbakk. Elbiler sto for 168.316 av disse passeringene.

25,8 millioner kroner i bominntekter.

Av dette skal Bymiljøpakken kompensere 3 millioner kroner på grunn av felles timeregulering med bommene på Nord-Jæren.

**Facebook dato** 24.04.2022

- **Johannes Frøland**

Er det ikke bare å sette lik takst på alle biler under 3,5 t, så blir det slutt på denne snyltingen, og bominntektene opprettholdt.

4

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

**Roar Berge**

**Johannes Frøland** Trodde vi var mot bompenger, ikke for

2

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

**Johannes Frøland**

**Roar Berge** er helt mot bompenger, men liker heller ikke snylting

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

**Johannes Frøland**

**Roar Berge** 85% av velgerne stemmer jo for bompenger

- Lik dette
- Svar
- 47 veker

**Roar Berge**

**Johannes Frøland** om du er imot bompenger bør jo fokuset legges på å fjerne bompenger og ikke å øke bompenger.

- Lik dette
- Svar
- 47 veker



**Johannes Frøland**

**Roar Berge** vel. Forslaget er jo å øke snyltingen! Da sier jeg få vekk snyltingen, og så få vekk bompengene. Er det noe feil i det?

- Lik dette
- Svar
- 47 veker

**Roar Berge**

**Johannes Frøland** øke snyltingen? Motorsykler du tenker på? De betaler jo ikke ett rødt øre.

- Lik dette
- Svar
- 47 veker

**Johannes Frøland**

**Roar Berge** ja, vri det bort! 😄

- Lik dette
- Svar
- 47 veker

**Roar Berge**

**Johannes Frøland** jamen forklar hva økning i snylting er da? 🙄🙄

- Lik dette
- Svar
- 47 veker

**Roar Berge**





- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

### Johannes Frøland

**Roar Berge** var det vanskelig å skjønne at det var snakk om at det var el bil andelen som var årsak til manglende inntekter fra bommene?

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

### Roar Berge

Johannes Frøland absolutt ikke, men ingen i elbil får lavere bompenger fordet om. Så ikke noe økt snylting. Å kjøre elbil er frivillig, alle kan kjøpe elbil og kjøre til redusert pris. Sparer penger på drivstoff er jo enda en bonus. At systemet er feil er jeg helt enig i, men fokuser på å fjerne bompenger og ikke øke.

2

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

### Terje Tytland

Likt for alle

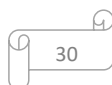
3

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)

### Per Ove Hansen

Alle med betaler det samme som elbil gjør 👍

- **Lik dette**
- **Svar**
- [47 veker](#)



**Vidar Lura**

Ta tiden til hjelp, ta bort fortjenesten til bompengeselskapet. Få staten til å gå inn med et rentefritt lån 🤪 så blir nok økonomien bra 🤪🤪🤪

- **Lik dette**
- **Svar**
- 47 veker

**Tor Egil Tjørn**

Ingen skal betale. Staten betaler . Prisen går stadig oppover og noen liker visst det . Eller la alle borgere betale litt hver .

- **Lik dette**
- **Svar**
- 47 veker

**Erik Lien**

Og hva hadde det kostet å ta ferga over?

- **Lik dette**
- **Svar**
- 47 veker

**Cathrine Finnestad**

Erik Lien

89 med fergekort.

Å på ferja, slapp du å bruga bensin/strøm i tillegg.

Nå tar eg meg ikkje råd t å gå t tannlegen, doktoren eller besøga familien i Stavanger.

Det e altfor dyrt med vanlige bil 🚗

- **Lik dette**
- **Svar**
- 46 veker

**Liv Brita Rusdal**

Nei nok er nok nå ,få vekk alle bomstasjoner ,staten har penger nok

3

- Lik dette
- Svar
- 46 veker

**Alf Inge Lyse**

Slutt opp Ferde, ikke mobb oss mer enn dere gjør 🙄

- Lik dette
- Svar
- 46 veker

**Rune M. Sundvor**

Griskheten lenge leve 🤪

- Lik dette
- Svar
- 46 veker

**Halvard Livastøl**

De får vel lov av politikere til å sette opp prisen ,for nå e det vanlige folks tur .

3

- Lik dette
- Svar
- 46 veker

**Gunnar Skorgenes**



Alle EL-biler bør selvfølgelig betale som andre biler, da de bruker veien på samme måten for å komme fram.

6

- **Lik dette**
- **Svar**
- 46 veker

#### Lars Rune Bjørnevik

Samt sliter like mye på veien.

- **Lik dette**
- **Svar**
- 44 veker

#### Oddvar Hauge

Hvor får ikke gjøre som regjeringen sa om bompengene . La brukerne betale . Det som eg ikke forstår er dei med EL bil er ikke dei brukere eller kjøre dei halvveis i tunnelen og snur og kjøre tilbake .Halv pris halve vegen.

2

- **Lik dette**
- **Svar**
- 46 veker

#### Lars Rune Bjørnevik

Det er salgsteknikk og stimulerings politikk. De "VIL" at alle oss vanlige borgere i Norge skal tvinge oss økonomisk ihjel for å såkalt betale for lg lønne ny og grønn teknologi... Selv om vi ikke ser et grønt tiltak med EL-biler som ikke tåler mer enn et lite dunk i frontlykta før "hele" bilen må skrotes før enn må heller få helt ny bil på garantien (osv osv).

Der har vi greia.

Betal deg ihjel på dyre takster med bruk av fossil bil, men få gratis passering (i begynnelsen) med EL-biler bare for å friste folk til å kjøpe dem for å få dem ut på veiene. De vet st folk tenker økonomisk egoistisk, pga en og mange MerVerdiAvgifter i Norge over flere 10år hvor folk har blitt dritt lei av å betale seg ihjel og tenker at vi kanskje kan endelig slippe "litt" billigere unna nå. Men staten Norge regnet ikke med at EL-bil industrien hvor salget ble så stort i Norge som det plutselig ble, og regnet ikke med å miste så mange millioner i måneden pga det plutselig ble for mange gratis EL-bil plasseringer hvor ikke nok fossil-biler ikke lenger var på veiene til å betale inn de millionene (eller milliardene) de hadde brukt på å foreksempel bygge Ryfast, Hundvåg og Eiganes/Tasta Tunnellene (hvor Tasta Tunnellene var de eneste som ble gratis i det samme prosjektet, forstå det

den som kan) og samtidig også på å utvikle bomstasjonene og bygge opp et firma (Ferde) som kan kreve in npengene igjen.

Vi har veiavgift, dvs årsavgift som nå er implementert i forsikringen pr måned på bilene. Trenger de penger, så er det bare å legge på en extra prosent på denne veiavgiften (som blir utrolig mye billigere for alle) istedenfor enn å bruke millioner på å bygge opp et firma og utvikling og bygge bomstasjonene som så etterpå krever også mange hundre tusener eller millioner på å vedlikeholde hver eneste bomstasjon og gi topp direktørene i Ferde og Flyt store bonuser for bra jobba., betalt av bompengene rett ut i fra våres lommebøker, hvor vi trenger penger på enn selv og våres egen familie. Så kan direktørene i ferde fylle diesel på tanken på Prinsessene sine og kjøre på søndags helgeturer på holmene og "kose seg". De kan også fiske egen gratis fisk fra egen båt til middagen ombord i den fine stua/kjøkken bordet på 60-80 fots Prinsessene sine. Men mor tilbereder middagen for familien, så sitter far på brygga og nyter en iskald øl i sola mens han passer på at barna kjører rundt og koser seg med lettbåtene sine, fått av fars lommebok, betalt av fattige familier som betaler bompenger som igjen ikke har noe å si som kan kan bare sitte å se på. Disse familiene igjen måtte kanskje to ut til den samme øya, fordi de ikke hadde råd til å fylle drivstoff på båten. Det er tungt å ro selv en stor nok robåt til å romme en liten fattig familie med all deres telt og bagasje og selvfisket fisk som er like gratis som den fiske som de fisket fra Prinsessen eller lettbåtene til barna. Det er ikke kjekt å komme roende frem til den samme brygga for å slå opp teltet og gasskoker, soveposer og klær som stinker fisk pga de måtte fiske pp vei ut siden te tar for lang tid å ro tilbake til fiskeplassen. Når de kommer i land roende med en motorbåt som ikke har drivstoff og stinker fisk, så sitter pappaen fra Prinsessen og lukter godt med en iskald øl som passer på barna som leker med lettbåtene mens mor lager middag, mens faren gir den fattige familien et hånende blikk fordi de ikke vet bedre enn at de må jobbe for pengene og kjøre mindre bil, helst det de ikke har råd til å bytte ut fossil bilen med EL-bil, slik at de kun da kan få penger til å fylle 5-10 avgiftsfrie diesel liter pp snekka fot å kunne dorge ut på sakte fart for å spare på drivstoffet, når Pappa en fra Prinsessen nettopp har fylt på flere hundre liter på skipet sitt, samt flere lite bensin på hver av lettbåtene til barna slik at de kan leke og "kose seg" i flere timer, mens den fattige familien som kom roende med motorsnekka kun kan bare sitte å se på, når de egentlig har lyst til å kaste pappa bomdirektøren rett på sjøen og låne en 5 liters dunk med diesel sånn at de ivertfall kan stsrte opp motoren og kjøre hjem igjen og dermed bruke siste kreftene på helgetur hvor fe skulle slappe av som de trenger på å ivareta barna, legge dem når de kommer hjem og kjøre dem til barnehagen og skole morgningen etterpå, mens begge foreldrene må kjøre med to biler igjennom flere bommer til og fra jobb, fordi barna går på barnehage og grunnskole i 2 forskjellige bydeler men de bor i en annen bydel pg må dermed bruke fra minst 50 til langt over 100 kroner hver dag på dobbelt med Bompenger i tillegg til drivstoff kun for å rekke jobben hvor fe må jobbe overtid for å prøve og dekke inn de extra utgiftene til Bompenger, slik at familien i Prinsessen kan slappe helt av, spise god middag, og "kose seg" med gode bonuser, en klapp på skulderen for bra jobba for å stimulere folket til å kjøpe grønt fremkomstmiddel.

2

- [Lik dette](#)
- [Svar](#)
- [44 veker](#)

**Ny avisartikkel** aftenbladet 14.02.2023

[https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kE8qki/folkets-parti-lekker-nok-er-nok-for-7-av-17-innvalgte?utm\\_source=kopierlink&utm\\_content=deleknapp&utm\\_campaign=topp](https://www.aftenbladet.no/lokalt/i/kE8qki/folkets-parti-lekker-nok-er-nok-for-7-av-17-innvalgte?utm_source=kopierlink&utm_content=deleknapp&utm_campaign=topp)

## Folkets Parti lekker: Nok er nok for 7 av 17 innvalgte

– Nok er nok, ropte bompengemotstandere i 2018. Noen av dem ble valgt inn i kommunestyrene i Rogaland. Nå har 7 av 17 innvalgte fått nok, og meldt seg ut av Folkets Parti.



Demonstrasjon mot bompenger i Stavanger sentrum i 2018. Foto: Anders Minge

- [Camilla Bjørheim](#)

Journalist

- [Stein Halvor Jupskås](#)

Journalist

Publisert: Publisert:

14. februar

- [Kopier lenke](#)

– Når du driver valgkamp for et parti, og så hopper av halvveis fordi du ikke greier å gjøre en jobb, og partiet ditt sliter på meningsmålingene. Det synes jeg er lavmål, sier Frode Myrhol, som i 2014 stiftet det som i dag er Folkets Parti.

Han er ikke nådig i kritikken av de mange som har meldt seg ut av partiet. Som Aftenbladet skrev mandag, [har flertallet av de innvalgte for Folkets Parti Sandnes forlatt partiet](#). Det samme skjer i andre kommuner.

Partiet fikk i 2019 en oppslutning på mellom 5 og 10 prosent i fire kommuner i Rogaland. I alle kommunene kom partiet i posisjon – det vil si inngikk samarbeid med flertallspartiene.

Så mange ble valgt inn i kommunestyrene:

- **Sandnes: 5**
- **Klepp: 2**
- **Sola: 4**
- **Stavanger: 6**

På landsbasis fikk bompengepartiet inn totalt 64 mandater i 11 kommunestyre og fire fylkesting. Størst var oppslutningen i Alver og Bergen i Hordaland, med rogalandskommunene hakk i hæl.



Frode Myrhol melder om harmoni i Folkets Parti på fylket og i Stavanger, der partiet fortsatt er i posisjon. **Foto: Anders Minge**

[Mange har meldt seg ut](#)

Siden har det skjedd store omveltninger i lokallagene i Rogaland:

- Flere folkevalgte har meldt overgang til andre partier.
- I tre av de fire kommunene i Rogaland er Folkets Parti ikke lenger i posisjon.

Disse har meldt seg ut av Folkets Parti:

- **Sola: 1 av 4 er ute.** Koenraad Beeckman har gått over til Venstre.
- **Sandnes: 4 av 5 er ute.** Arve Rosland og Per Løvaas har gått over til Frp. Ellen Karin Moen (ekskludert) og Arnfinn Bilstad møter som uavhengige.
- **Klepp: 2 av 2 er ute.** Aina Elise Larsen har gått til Sp og Geir Morten Øvestad til Ap.
- **Stavanger:** Her har det vært stabilt, og partiet er fortsatt i posisjon.

Også på landsbasis lekker partiet. Ifølge en gjennomgang laget av [Altinget](#), har 37 av de totalt 64 som ble valgt inn i 2019 nå forlatt partiet – altså 58 prosent.

De siste meningsmålingene viser også at oppslutningen til partiet stuper.



Alexandra Eva Lind, her i bompengedemonstrasjon i 2018, er nå alene om å representere Folkets Parti i Sandnes. **Foto: Tommy Ellingsen**

Oppslutningen til Folkets Parti daler

Folkets Partis fikk stor oppslutning ved valget i 2019, men på de siste målinger har oppslutningen dalt.

**Tall for 2019 (måling høsten 2022):**

- **Sandnes:** 9,1 prosent (0,6)
- **Stavanger:** 9,2 prosent (0,2)

- **Fylket:** 6,4 prosent (0,0)

Generalsekretær i Folkets Parti Hanne Haskel sier partiet har om lag 100 medlemmer i Rogaland. I 2019 var 337.

– [Harmonisk i Stavanger](#)

Frode Myrhol, som leder partiets gruppe både i fylket og i Stavanger, er kritisk til at så mange har meldt seg ut.

– Det er beklagelig at vi fikk inn for mange oppportunister. Jeg har lite respekt for folk som stikker med halen mellom beina, sier Myrhol.

Han aviser at utmeldingene kan handle om utfordringer på et overordnet nivå i partiet.



## LES OGSÅ

[Nå er hun en av Sandnes' best betalte politikere: – Det er ikke behagelig å ha så høy lønn](#)





## LES OGSÅ

[Wirak om Folkets Parti-situasjonen: – Reglene tar ikke høyde for partier i oppløsning](#)



## LES OGSÅ

[Folkets parti trekker seg fra posisjonen i Sandnes](#)





## LES OGSÅ

### Honorar-hopp i kommunene og fylket

– Mange melder seg ut rett i forkant av at andre partier skal i gang med sine nominasjoner for å bedre sjansene sine for å bli innvalgt på nytt. Den type folk hadde ikke jeg stemt på, sier han, og legger til:

– I fylkestingsgruppa, som jeg leder, og i Stavanger, er alt harmonisk og greit. Ingen har trukket seg, bortsett fra noen varamedlemmer langt nede på lista. I Stavanger er vi godt i gang med programarbeidet og skal fortsette på den gode jobben, sier Myrhol, som har sagt ja til å stå i toppen i Stavanger til høsten, samt på lista til fylkesvalget.

– *Har dere stukket av med halen mellom beina?*

– Nei, det blir for dumt å skyldre på oss folkevalgte når det er styringen av partiet som ikke fungerer. Det er bare rør, enkelt og greit, sier Per Løvaas, som meldte seg ut av Folkets Parti i Sandnes i fjor.

– De må gjerne skyldre på hvem de vil, men de er folkevalgte og har fått et mandat fra velgerne om å stå for den politikken de er valgt inn på. Det er de folkevalgte som er partiets fremste representanter, og det er de som er ansvarlige for å fronte partiet ved å være aktive med politiske forslag, svarer Myrhol.

Leif Høybakk leder nominasjonskomiteen i Folkets Parti i Stavanger. Han sier at de ennå ikke er klar til å gå ut med noen liste. Fristen for å levere listene til kommunevalget er fredag før påske, 31. mars klokken 12.00.



Geir Morten Øvestad og Aina Elise Larsen representerte i 2019 Folkeaksjonen Nei til mer bompenger i Klepp. **Foto: Geir Sveen**

#### Ordfører i Ap?

Geir Morten Øvestad, som ble vagt inn for Folkets Parti i Klepp, er nå Aps ordførerkandidat i Klepp. Han er ikke overrasket over at flere av Folkets Partis lokallag er i mer eller mindre oppløsning.

– Det som startet som en folkebevegelse klarte ikke overgangen til å bli et politisk parti. Det manglet en grunnmur, med for eksempel vedtekter. I 2019 var det stor enighet om én sak, men det ble vanskelig å finne en felles plattform. Jeg har inntrykk av at dette er situasjonen fortsatt. I Klepp er lokallaget nedlagt, sier Øvestad.

Generalsekretær i Folkets Parti Hanne Haskel opplyser på e-post til Aftenbladet at det jobbes for å få liv i dette lokallaget igjen. Partiets plan er å stille lister i kommunene Stavanger, Sandnes, Strand, Sola og Haugesund til høsten.

#### Valgte Frp i Sandnes

I Sandnes forklarte Arne Rosland og Per Løvaas overgangen til Frp med at de ønsker å fortsette i politikken, [men ikke tror det vil være realistisk i Folkets Parti.](#)

I dag er Alexandra Eva Lind alene igjen om å representere Folkets Parti i kommunestyret i Sandnes.

- **LES MER OM DET HER: Nå er hun en av Sandnes' best betalte politikere: – Det er ikke behagelig å ha så høy lønn**

I fjor høst forklarte Lind [at lite gjennomslag, lite synlighet og dårlig samarbeidsklime var forklaringer på hvorfor partiet trakk seg fra posisjonen.](#)

#### Stiller liste i Sola

I Sola trakk nylig Folkets Parti seg fra budsjettssamarbeidet, og er nå i opposisjon.

– Vi stiller liste til høsten. Så langt jeg vet, har alle vi som sitter i kommunestyret meldt at vi ønsker å stille til valg, men nominasjonsarbeidet er ikke i mål, sier Ove Evertsen i Folkets Parti i Sola.



Ove Evertsen er gruppeleder for Folkets Parti i Sola og medlem i fylkestinget. **Foto: Fredrik Refvem**

– Vi trakk oss fra posisjonen av flere årsaker. Vi kunne ikke gå med på en økning i vann- og avløpsavgifter på 40 prosent og heller ikke en gjeninnføring av plastinnsamling. Vi ønsker heller ikke å bruke penger på et klima- og miljøfond, sier Evertsen.

Partiet hadde en oppslutning i Sola på drøye 10 prosent ved forrige valg.

– Ut fra dagens meningsmålinger har jeg ikke stor tro på at vi klarer det samme på ny, sier Evertsen, som likevel mener kjernesakene til partiet er vel så viktige som i 2019.

Økte strømpriser og prisøkning er gode argumenter for å holde fast på blant annet kampen mot bompenger, mener han.

– Vi er imot økningen i priser på kollektivreiser og holder fast i bompengesaken på fylkesnivå. For oss er det for eksempel besynderlig at konsekvensen av at flere kjøper billett til kollektivtransport, er at billettprisen settes opp, sier Evertsen, [med henvisning til at flere kollektivbilletter nylig ble dyrere.](#)

– Også på kommunenivå tror jeg vi er et faktisk politisk alternativ blant annet fordi vi er opptatt av å holde avgiftene nede. For oss er det urimelig å øke avgiftene til vann og kloakk når innbyggerne opplever økning i både strømpriser og matvarepriser, sier Evertsen.

– Klassisk skjebne

Førsteamanuensis i statsvitenskap ved UiS, Svein Tuastad, er overhodet ikke overrasket over utviklingen til Folkets Parti.

– Det er en helt klassisk skjebne for et ensaksparti. Når saken er ute av syne og sinn for velgerne, så er partiet også det. Partiet var nødvendige for å korrigere de etablerte partiene i bompengesaken, i en situasjon der Frp var bundet av regjeringsmakt. Når saken så er borte fra dagsorden, har ikke partiet greid å finne andre saker som har appell hos velgerne, sier Tuastad.

– *Hva skyldes det at så mange innvalgte har hoppet av underveis?*

– Det viser det andre problemet partiet har og har hatt. Det tar tid for et helt nytt parti å bygge opp en god organisasjonspraksis. I Folkets Parti har det vært uforholdsmessig mye rot, i Bergen og her i Rogaland, mener Tuastad.

“we contend that social media logic refers to the processes, principles, and practices through which these platforms process information, news, and communication, and more generally, how they channel social traffic.” Side 5 (Understanding Social Media Logic (Dijck, Poell 2013))